

Національна академія правових наук України

**Перелік тем
дисертаційних досліджень
з юридичних наук
(затверджених у 2019 р.)**

**Розглянуті та схвалені
координаційними бюро відділень
Національної академії правових наук України**

Харків
«Право»
2020

Упорядники:

В. А. Журавель – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, головний учений секретар Національної академії правових наук України;

О. С. Гиляка – кандидат юридичних наук, начальник Управління планування та координації правових досліджень в Україні Національної академії правових наук України;

Н. М. Вапнярчук – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу координації правових досліджень Управління планування та координації правових досліджень в Україні Національної академії правових наук України

Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук (затверджених у 2019 р.) : розглянуті та схвалені координаційними бюро відділень Національної академії правових наук України / [упоряд.: В. А. Журавель, О. С. Гиляка, Н. М. Вапнярчук]. – Харків : Право, 2020. – 264 с.

ISBN 978-966-937-960-3

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), які були затверджені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2019 р.

УДК 340(043)

© Національна академія правових наук України, 2020

© Журавель В. А., Гиляка О. С., Вапнярчук Н. М., упорядкування, 2020

© Оформлення. Видавництво «Право», 2020

ISBN 978-966-937-960-3

Вступ

Видання «Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук» вперше в Україні було започатковано Національною академією правових наук України у 1995 р. на виконання її статутних завдань щодо здійснення координації визначення тематики дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні в галузі держави і права. Ця праця є вже двадцять п'ятим довідковим виданням цього напрямку.

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), які були затверджені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2019 року.

Цим виданням Національна академія правових наук України ставить за мету поширення інформації серед наукової громадськості щодо основних напрямів дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні. Сподіваємось, що це дасть змогу вченим радам закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю, науковим керівникам (консультантам), здобувачам (аспірантам, ад'юнктам та докторантам) здійснювати планування науково-дослідної роботи, проводити дисертаційні дослідження з найбільш актуальних проблем держави і права, уникати повторення та дублювання тематики, забезпечувати ефективність наукових досліджень.

Теми дисертаційних досліджень, наведені у Переліку, розміщені відповідно до номенклатури спеціальностей (спеціалізацій) «Юридичні науки», затвердженої наказом МОН України від 14.09.2011 р. № 1057¹.

За певною спеціалізацією спочатку подаються теми дисертацій на здобуття ступеня доктора наук, а потім доктора філософії (кандидата наук). У відповідних графах вказано тему дисертації, її виконавця, наукового керівника (консультанта), наукову установу (навчальний заклад), в якій виконується робота та дату затвердження теми дисертаційного дослідження. Теми дисертаційних досліджень подаються зі збереженням їх мовностилістичних особливостей – у тому вигляді, як вони були затверджені вченими радами відповідних закладів і установ, за виключенням явних орфографічних помилок.

Усі теми дисертаційних досліджень пройшли рецензування координаційних бюро відділень Національної академії правових наук України: відділення теорії та історії держави і права (академік-секретар Гончаренко В. Д.), відділення державно-правових наук і міжнародного права (академік-секретар

¹ Наказом МОН України від 28.12.2018 р. № 1477 затверджено Примірний перелік та опис предметних напрямів досліджень у межах спеціальності 081 «Право», який буде застосовано під час формування Переліку тем дисертаційних досліджень за 2019 рік.

Битяк Ю. П.), відділення цивільно-правових наук (академік-секретар Кохановська О. В.), відділення екологічного, господарського та аграрного права (академік-секретар Шемшученко Ю. С.), відділення кримінально-правових наук (академік-секретар Баулін Ю. В.), які проаналізували теми на їх відповідність конкретній спеціальності (спеціалізації), оцінили їх актуальність, коректність формулювання, можливість дублювання тематики, вказали на доцільність розробки певних напрямків дисертаційних досліджень тощо.

У 2019 р. в Україні затверджено 993 теми дисертаційних досліджень за спеціальністю «Право», що на 47 тем (4,6%) менше, ніж у 2018 р.

Аналіз тем за різними спеціалізаціями показує таке їх співвідношення:

- за спеціалізацією 12.00.01 – 64 теми (6,4%),
- за спеціалізацією 12.00.02 – 44 теми (4,4%),
- за спеціалізацією 12.00.03 – 134 теми (13,5%),
- за спеціалізацією 12.00.04 – 49 тем (4,9%),
- за спеціалізацією 12.00.05 – 63 теми (6,3%),
- за спеціалізацією 12.00.06 – 24 теми (2,4%),
- за спеціалізацією 12.00.07 – 241 тема (24,3%),
- за спеціалізацією 12.00.08 – 137 тем (13,8%),
- за спеціалізацією 12.00.09 – 184 теми (18,5%),
- за спеціалізацією 12.00.10 – 17 тем (1,7%),
- за спеціалізацією 12.00.11 – 31 тема (3,1%),
- за спеціалізацією 12.00.12 – 5 тем (0,5%).

Найбільше тем було затверджено за спеціалізацією 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право – 241 тема (24,3% від загальної кількості тем) та 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність – 184 теми (18,5% від загальної кількості тем). Найменше тем затверджено за спеціалізацією 12.00.12 – філософія права – 5 тем (0,5% від загальної кількості тем).

Аналіз тематики показує, що деякі напрямки юридичної науки досліджуються недостатньою мірою. Так, актуальним проблемам європейської інтеграції вітчизняної правової системи присвячено 23 теми (2,3% із загальної кількості); проблемам розвитку земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права – 24 теми (2,4%).

Серед закладів вищої освіти юридичного профілю, в яких затверджуються теми, більше всього тем затверджено вищими закладами освіти Міністерства внутрішніх справ України – 330 тем, або 33,2% від усіх затверджених тем, хоча 7 закладів МВС складають близько 10% від усіх ЗВО юридичного профілю, які подали теми дисертаційних досліджень.

У 2019 р. зменшилася кількість тем, щодо яких були висловлені зауваження координаційних бюро. Із 993 тем отримали зауваження 327 тем, що складає 33% (у 2018 р. цей показник становив 34,5%).

Найбільшу кількість зауважень зроблено щодо тем, затверджених за такими спеціалізаціями:

- 12.00.12 – 5 тем із зауваженнями, що складає 100% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.02 – 19 тем із зауваженнями, що складає 43% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.03 – 57 тем із зауваженнями, що складає 42% від загальної кількості поданих тем.
- 12.00.01 – 23 теми із зауваженнями, що складає 36% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.08 – 47 тем із зауваженнями, що складає 34% від загальної кількості поданих тем

Крім того, відділення НАПрН України відмічають недотримання багатьма закладами Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 щодо обмеження кількості докторантів, аспірантів та ад'юнктів, прикріплених до одного наукового керівника (консультанта) (доктор наук – не більше 5 здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук, одночасно; доктор філософії – не більше 3-х здобувачів наукового ступеня доктора філософії одночасно). Деякі науковці значно перевищили встановлені нормативи підготовки дисертантів.

При рецензуванні тематики дисертаційних досліджень відділеннями НАПрН України звернуто увагу на значну кількість тем, які не мають належного рівня актуальності, зокрема внаслідок наявності вже захищених робіт за такими напрямками, що свідчить про відсутність ґрунтовного аналізу наукових проблем пошукувачами та їх науковими керівниками. З огляду на це Управління планування і координації правових досліджень Національної академії правових наук України рекомендує аспірантам, ад'юнктам, докторантам, їх науковим керівникам та консультантам під час вибору теми дисертаційного дослідження використовувати Інтернет-ресурс «Правова наука», створений Науково-дослідним інститутом інформатики і права НАПрН України, який містить базу даних затверджених тем кандидатських і докторських дисертацій та захищених дисертацій (електронна адреса Інституту: <http://ipri.org.ua/>).

Національна академія правових наук України сподівається на подальшу плідну співпрацю з усіма закладами вищої освіти, юридичними факультетами та науково-дослідними установами юридичного профілю.

Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук впорядковано Управлінням планування і координації правових досліджень Національної академії правових наук України.

Головний учений секретар
Національної академії правових наук України

В. А. Журавель

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ
(12.00.01)**

ДИСЕРТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

№	Назва дисертації	Виконавець	Науковий консультант	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)
1	Теоретико-методологічні аспекти пізнання та формування правової культури <i>(уточнення теми)</i>	Макаренко Л. О.	д.ю.н., проф. Ющик О. І.	Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України	23.05.2019
2	Теоретико-правові засади судової влади: сучасний концепт <i>(уточнення теми)</i>	Булкат М.С.	д.ю.н., проф. Онщенко Н. М.	Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України	23.05.2019
3	Правове буття як онтологічна основа праворозуміння (історико-теоретичне дослідження)	Гоцуляк Ю.чВ.	д.ю.н., проф. Гринюк Р. Ф.	Донецький національний університет імені Василя Стуса	28.08.2019
4	Опіка та піклування на українських землях у період з ІХ ст. до 1917 року (початок ХХ ст.): історико-правове дослідження	Гончаров А. В.	д.ю.н., проф. Зозуля Є. В.	Донецький юридичний інститут МВС України	25.09.2019

5	Аксіологічний вимір сучасної держави: теоретико-методологічне дослідження	Варич О. Г.	д.ю.н., проф. Бобровник С. В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	23.09.2019
6	Українська національна державність: формування державно-правової традиції (друга половина XVI – початок XX ст.) <i>(уточнення теми)</i>	Терлюк І. Я.	д.ю.н., проф. Макарчук В. С.	Львівський державний університет внутрішніх справ	29.05.2019
7	Прецедентна судова практика: механізми забезпечення єдності та розвитку	Стецик Н. В.	д.ю.н., проф. Косович В. М.	Львівський національний університет імені Івана Франка	25.06.2019
8	Наближення правової системи України до європейських стандартів у сфері прав та свобод людини	Добрянський С. П.	д.ю.н., проф. Рабінович П. М.	Львівський національний університет імені Івана Франка	25.06.2019
9	Теоретико-правові засади захисту прав, свобод та безпеки людини в умовах цифрової трансформації	Гиляка О. С.	д.ю.н., проф. Петришин О. В.	Науково-дослідний інститут інформатики і права НАІПрН України	24.12.2019

10	Радянські органи державної безпеки в Україні в період панування тоталітарного режиму (1929–1953 рр.): історико-правове дослідження	Окіпнюк В. Т.	д.ю.н., проф. Ярмиш О. Н.	Національна академія Служби безпеки України	03.12.2019
11	Теорія і практика юридичної аргументації: еволюція розвитку та сучасні підходи	Семеніхін І. В.	д.ю.н., проф. Петришин О. В.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	22.11.2019
12	Еволюція прав та свобод дитини в Україні у XX ст.	Омарова А. А.	д.ю.н., проф. Срмолаєв В. М.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	21.06.2019
13	Правові акти: поняття, особливості та види	Сидоренко О. О.	д.ю.н., проф. Петришин О. В.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	22.11.2019

**Теми, щодо яких висловлені зауваження
відділенням теорії та історії держави і права НАПрН України**

№	Назва дисертації	Виконавець	Науковий консультант	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)	Зміст зауваження
14	Публічне та приватне право: теоретико-методологічні аспекти розподілу та взаємодії	Теремцова Н.В.	д.ю.н., проф. Бобровник С.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	18.06.2019	Викликає сумнів щодо актуальності теми
15	Нейронауковий підхід до дослідження права: загальнотеоретичний аспект	Шандра Р.С.	д.ю.н., проф. Косович В.М.	Львівський національний університет імені Івана Франка	25.06.2019	Предмет дослідження потребує уточнення

ДИСЕРТАЦІЯ НА ЗДОБУТТЯ ВЧЕНОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (КАНДИДАТА НАУК)

№	Назва дисертації	Виконавець	Науковий керівник	Наукова установа (навчальний заклад)	Дата затвердження (число, місяць, рік)
16	Системи безоплатної правової допомоги: теоретико-правова характеристика	Деменева О.В.	д.ю.н., проф. Наливайко Л.Р.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	28.11.2019
17	Теоретико-правова характеристика правозастосовної діяльності органів судової влади	Ключкович В.Ю.	д.ю.н., проф. Наливайко Л.Р.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	26.12.2019
18	Право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (загальнотеоретичний аспект)	Желінська Т.О.	д.ю.н., доц. Боняк В.О.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	28.11.2019
19	Теоретико-правова характеристика права дитини на захист від усіх форм насильства в Україні	Симоненко Т.В.	д.ю.н., доц. Грицай І.О.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	26.12.2019
20	Концепція прав і свобод людини у мусульманській та іудейській релігійних правових системах (порівняльно-правовий аналіз)	Тарановська А.О.	д.ю.н., проф. Зозуля С.В.	Донецький юридичний інститут МВС України	31.10.2019